

СТАНОВИЩЕ

за дисертацията на **Красимир Цветанов Киров**
на тема „**Чарлз Дарвин и следхегеловата философия на XIX век**”
за придобиване на образователната и научна степен „доктор по философия” по
професионално направление 2.3.Философия (*Ново време – XIX век*)
от проф. д-р Хараламби Паницидис

Красимир Цветанов Киров е роден на 07.05.1988 г. в гр. София. Завършил е бакалавърска степен по специалност Философия при СУ „Св. Кл. Охридски“ през 2012 г. През 2013 г. придобива магистърска степен по специалност История на философията при СУ „Св. Кл. Охридски“. Зачислен е като докторант към катедра История на философията при СУ „Св. Кл. Охридски” през 2014 г. и отчислен с право на защита на 01.02.2017 г.

Красимир Цветанов Киров има 3 публикации по темата на дисертацията. Това са статиите:

- *Принципът на естествения отбор в еволюционната теория на Чарлз Дарвин*, сп. "Професионално образование", година XXI, кн. 3, 2019 г.

- *Отношението разум-тяло във философията на Рой Ууд Селърс*, сп. Кибер Екология. бр. 2. 2017г.

<https://cyberecology->

[bg.com/%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D1%83%D0%BC-%D1%82%D1%8F%D0%BB%D0%BE-%D0%B2%D1%8A%D0%B2-%D1%84%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F](https://cyberecology-bg.com/%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D1%83%D0%BC-%D1%82%D1%8F%D0%BB%D0%BE-%D0%B2%D1%8A%D0%B2-%D1%84%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F)

- *Произход на човека в контекста на еволюционната теория на Чарлз Дарвин*, сп. Киберрекология, бр. 2023 г.

<http://cyberecology->

[bg.com/%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b8%d0%b7%d1%85%d0%be%d0%b4-%d0%bd%d0%b0-%d1%87%d0%be%d0%b2%d0%b5%d0%ba%d0%b0-%d0%b2-%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%82%d0%b5%d0%ba%d1%81%d1%82%d0%b0-%d0%bd%d0%b0-%d0%b5%d0%b2%d0%be%d0%bb/;](http://cyberecology-bg.com/%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b8%d0%b7%d1%85%d0%be%d0%b4-%d0%bd%d0%b0-%d1%87%d0%be%d0%b2%d0%b5%d0%ba%d0%b0-%d0%b2-%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%82%d0%b5%d0%ba%d1%81%d1%82%d0%b0-%d0%bd%d0%b0-%d0%b5%d0%b2%d0%be%d0%bb/)

Документацията по защитата е пълна. Приложени са изискваните от закона допълнителни справки.

Текстът на дисертацията е от 247 страници, структуриран в четири глави, увод, заключение и библиография. Библиографията наброява 156 заглавия, от които 26 на български и руски език и 130 на английски език, използвани непосредствено в работата върху текста.

В увода коректно, последователно и изчерпателно са очертани теоретичната рамка, методологичният подход и основните проблемни полета на предприетото изследване.

В първа глава *Теорията на Чарлз Дарвин* са експлицирани социално-историческите и теоретични контексти, в които се формират и развиват възгледите на Дарвин. Много добре е показана вътрешната връзка в развитието на основните идеи в теорията на Чарлз Дарвин чрез прецизен съдържателен анализ на такива ключови понятия като „изменчивост“, „борба за съществуване“, „естествен отбор“, „полов отбор“. Синтетично са представени теоретичните основания на концепциите на Дарвин за произхода на човека и различията на човешките раси. Успешно е постигната основната цел на Красимир Киров да покаже интерпретативната дълбочина на изследователския подход на Дарвин към проблемните полета, с които е свързано неговото цялостно творчество.

Във втора глава *Социалният дарвинизъм в Европа и САЩ* е осъществен прецизен сравнителен анализ между основните теоретични концепти в еволюционната теория на Дарвин и тяхната реинтерпретация у автори като Хърбърт Спенсър, Клеманс Огюст Ройе, Ернст Хекел, Чезаре Ломброзо, Уилям Съмнър, Карл Маркс и Фридрих Енгелс. Бих открил следните приноси:

- Аргументирано и прецизно са представени съпоставки между автори, които не са правени или не са правени по този начин.
- Отчетливо са възпроизведени теоретичните аргументи при всеки един от посочените по-горе автори в усилието му да обоснове свой оригинален теоретичен възглед, основан на еволюционната теория на Дарвин.
- Заслужава внимание новото контекстуализиране на вече познати проблеми, свързани с разработването на идеите на социалния дарвинизъм.

В трета глава *Расовият проблем* е предложен интересен, сполучлив и евристично зареден опит за критика на теоретични концепции, обосноваващи връзката си с еволюционната теория на Дарвин и разработваните от тях възгледи, за да докажат, че социалния живот и култура са продукт на расово-антропологични фактори. Анализирани са възгледите на Артур дьо Гобино, Густав Льобон, Жорж Ваши дьо Лапуж, Джозеф Леконт, Уилям Дюбоа, Франсис Галтън и др.

В четвърта глава *Развитие на идеите на Дарвин в България* е осъществен коректен и представителен историко-философски анализ на спецификата на развитието на идеите на Дарвин в България.

Като съществен методологичен принос на дисертацията бих изтъкнал и успешното свързване на различни теми и проблеми в едно общо теоретично изследване.

Накрая ще си позволя и един въпрос към докторанта: дали в представения текст не биха могли да се включат и автори, представляващи други философски направления?

Нямам съвместни публикации с Красимир Киров.

Авторефератът е добре структуриран и достатъчно ясно представя основните постижения на дисертационния труд. Самооценката за приносните моменти е изложена в 4 пункта. Категорично смятам, че приносните моменти са реални и достатъчно ясно разкриват самостоятелния и творчески характер на дисертационния труд.

Заклучение.

Като имам предвид конкретните резултати, постигнати в разработената от дисертанта тема, впечатляващо доброто познаване на автентичните текстове на анализираните автори, аргументираното и критично отношение към релевантните изследвания, както и посочените по-горе приноси, убедено ще гласувам „ЗА“ присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Красимир Цветанов Киров.

06.12.2023 г.

Проф. д-р Х. Паницидис: